

Motion till riksdagen 2017/18:3985

av Per Åsling m.fl. (C, M, L, KD)

med anledning av prop. 2017/18:82 Personalliggare i fler verksamheter

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska se till att reglerna om personalliggare i byggverksamhet tillämpas enhetligt samt att reglerna är tydliga och enkla att följa i syfte att minska den administrativa bördan för företagen samt underlätta utvecklandet av digitala verktyg för personalliggare i byggsektorn, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Skyldighet att föra personalliggare gäller sedan den 1 januari 2007 för näringsidkare inom restaurang- och frisörbranscherna. En utvidgning avseende tvätteribranschen infördes den 1 april 2013, och den 1 januari 2016 infördes kravet även för byggbranschen. I propositionen föreslås nu att systemet med personalliggare utvidgas till att även avse fordonsserviceverksamhet, livsmedels- och tobaksgrossistverksamhet samt annan kropps- och skönhetsvårdsverksamhet än sådan frisörverksamhet som redan i dag omfattas av systemet.

En utvärdering av systemet redovisades i Närvaroliggare och kontrollbesök – En utvärdering och förslag till utvidgning (Ds 2009:43). Utvärderingen visade att systemet har haft en betydande effekt på löneredovisningen i restaurangbranschen och inledningsvis även i frisörbranschen.

Syftet med personalliggare är att bidra till att minska förekomsten av svartarbete och att skapa sundare konkurrensförhållanden (prop. 2012/13:34 s. 22). Krav på personalliggare har således införts i verksamheter där det har bedömts förekomma svartarbete. Skyldigheten att föra personalliggare har en allmänpreventiv effekt och utgör en åtgärd för att rätt uppgifter ska lämnas till Skatteverket och för Skatteverkets kontrollverksamhet i syfte att säkra ett korrekt uttag av skatter och avgifter.

Det har sedan utvärderingen 2009 framkommit viss kritik mot tillämpningen av systemet med personalliggare, från framför allt byggindustrin. Kritiken avser i

huvudsak en otydlighet avseende samlad personalliggare som försvårar utvecklandet av digitala lösningar som skulle underlätta arbetet med att föra personalliggare betydligt för byggherrar och deras underentreprenörer samt säkerställa en hög kvalitet i den information som samlas in.

Personalliggare och den information som samlas in görs många gånger digitalt av företagen, och inom byggindustrin finns krav på elektronisk personalliggare. Det finns olika tekniska lösningar för att tillhandahålla en elektronisk personalliggare. Bland annat finns en lösning som innebär att informationen samlas in via en app. Att tekniska lösningar tas fram och vidareutvecklas är nödvändigt och underlättar och förenklar insamlingen för både företaget, eventuella underentreprenörer och den anställde.

Vid en utvidgning av den här storleksordningen av befintliga regler är det avgörande att hänsyn tas till den kritik som framförs mot befintliga regler. Det är särskilt viktigt när det avser att minska de administrativa kostnaderna för företagen som ska leva upp till regelverket. Regeringen behöver därför tillse att reglerna om samlad personalliggare i byggverksamhet tillämpas enhetligt av Skatteverket samt att reglerna är tydliga och enkla att följa. Detta är nödvändigt för att minska den administrativa bördan för företagen i byggsektorn samt för utvecklandet av digitala verktyg för personalliggare. Sådana åtgärder skulle innebära att det blir lättare för företagen att göra rätt. Kvaliteten på informationen som samlas in skulle höjas, och det blir i förlängningen ett bättre underlag för Skatteverket att använda sig av i syfte att motverka skatteundandragande.

Regeringen säger sig prioritera regelförbättring för företag, men ändå svarar 64 procent i en undersökning om regelkrångel (från 2017) att regelbördan har blivit tyngre än jämfört med för två år sedan. Även vid en internationell jämförelse blir man bekymrad över den administrativa börda som svenska företag har att förhålla sig till. Internationellt sett har Sverige ett gott näringslivsklimat enligt Världsbankens ranking. Men tittar man på hur Sverige ligger till när rankingen enbart fokuserar på hur betungande skattesystemet är är vi långt sämre än vår omvärld. Enligt Världsbanken tar det 122 timmar per år för ett svenskt företag att hantera bolags-, arbetskrafts- samt konsumtionsskatter. Det kan jämföras med t.ex. Finland (93 timmar) och Norge (83 timmar). Slutligen visar Tillväxtverket på en samlad bild om en betydande ökning av regelkrånglet för företagen i Sverige. För 2016 uppgår företagskollektivets löpande kostnader för nya eller ändrade regler till 4,7 miljarder kronor, och nu skriver vi 2018. Vi vill värna svensk konkurrenskraft och svenska företags tillväxt. Det kräver att vi alltid arbetar för att minska företagets regelkrångel och administrativa kostnader. Företagsamhet kräver goda förutsättningar och stärkt konkurrenskraft, inte ökad administration och byråkrati. Vi kan konstatera att regeringen behöver agera mot det ökade regelkrånglet. Det finns därför stor anledning att följa effekterna av den ökade regelbördan av ett system med utökade personalliggare. Den största andelen företag i Sverige är små företag, så de drabbas hårdare. Särskilt eftersom de inte har någon särskild personal avsatt för att hantera reglerna.

Regeringens förslag om utvidgade personalliggare beräknas öka de administrativa kostnaderna för företagen med drygt 30 miljoner kronor årligen samtidigt som regeringen inte tar möjligheten att göra de ändringar av reglerna som skulle förenkla för företagen. Regeringen bör därför vidta åtgärder för att minska regelkrånglet för företagen.

Per Åsling (C)

Cecilia Widegren (M)

Larry Söder (KD)

Mathias Sundin (L)